

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos
Seimo posėdžio sekretoriatui

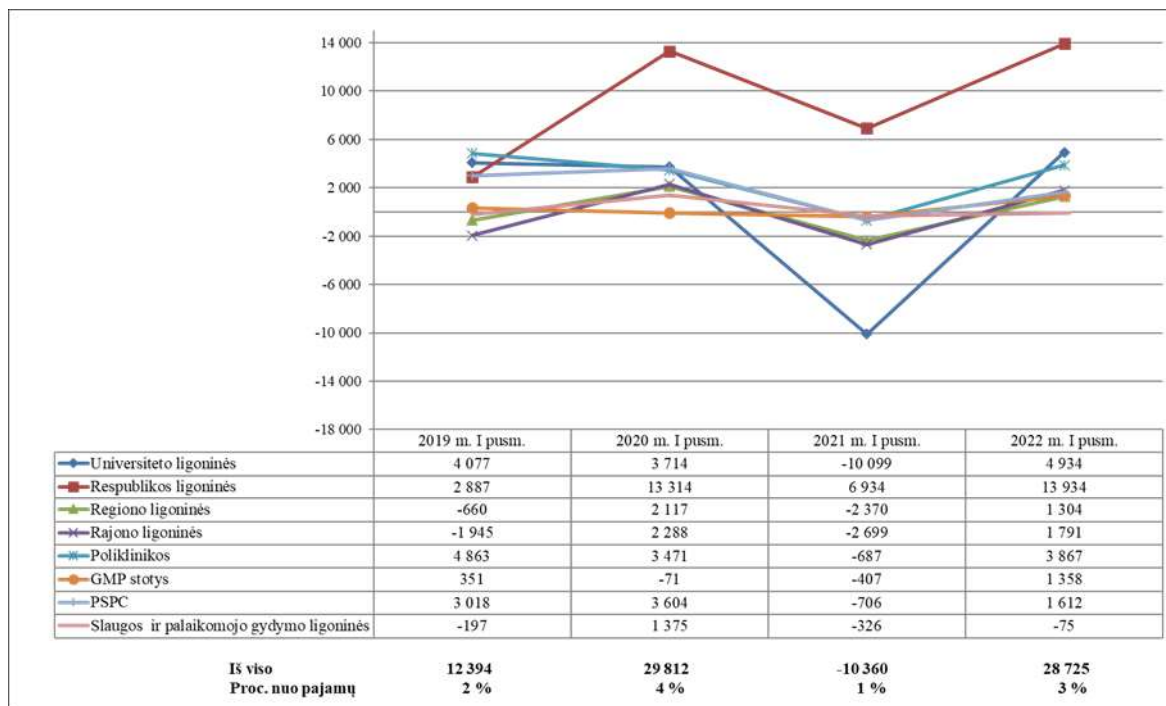
2022-09- Nr. (1.1.20Mr-12)10-
Į 2022-08-29 Nr. S-2022-3639 (KL-19)

Kopija:
Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkei

DĖL ATSAKymo Į SEIMO NARIO RAŠYTINĮ KLAUSIMĄ

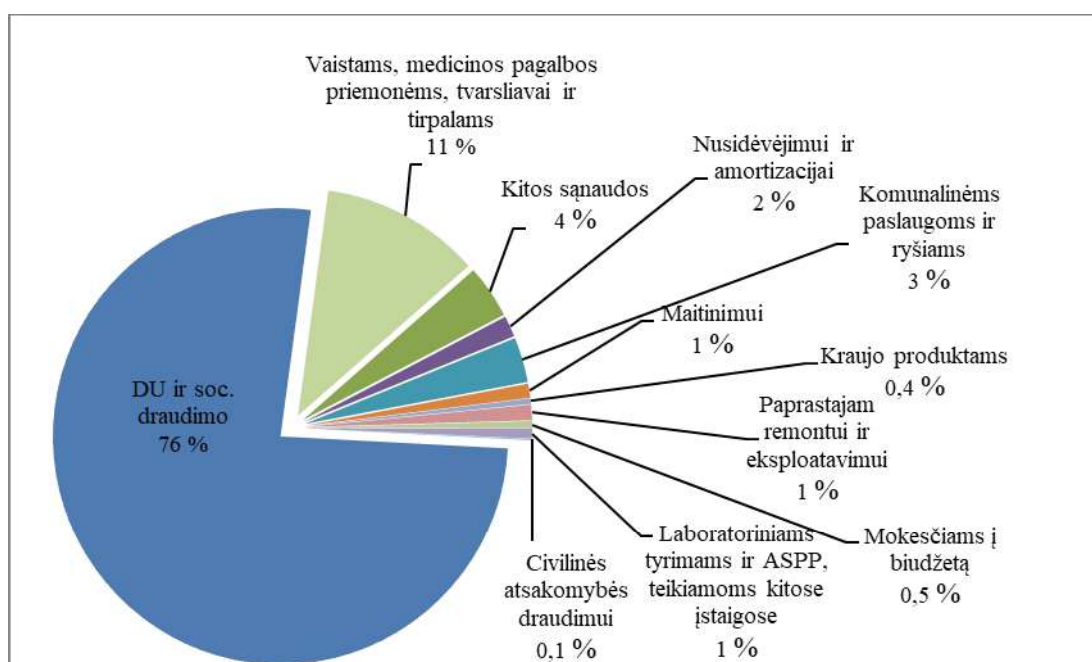
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) susipažino su Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Seimo posėdžio sekretoriato 2022 m. rugpjūčio 29 d. raštu Nr. S-2022-3639 (KL-19) „Dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų bazinių kainų balo vertės didinimo“ persiūstu Lietuvos Respublikos Seimo nario 2022 m. rugpjūčio 26 d. rašytiniu klausimu Nr. 410-KL-19 „Dėl išaugusių šildymo ir elektros energijos kaštų kompensavimo sveikatos priežiūros įstaigoms“ ir informuoja, kad Sveikatos apsaugos ministerija bei Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VLK) nuolat stebi gydymo įstaigų finansinius rezultatus ir ekonominių rodiklių pokyčius, vertina kylančias grėsmes ir rengiasi galimiems veikimo scenarijams, siekdama užtikrinti Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto tvarumą ir gydymo įstaigų teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu.

Atkreipiamė dėmesį, kad analizuojant viešųjų ASP įstaigų teikiamų finansinės veiklos ataskaitų suminius (bendruosius) duomenis (pajamos ir sąnaudos – iš PSDF), matyti, kad 2022 m. I pusm. bendrasis finansinis rezultatas buvo teigiamas.

Bendrasis viešųjų ASP įstaigų finansinis rezultatas (pajamos ir sąnaudos – iš PSDF) 2019 m. I pusm. buvo teigiamas (12 mln. Eur), 2020 m. I pusm. – teigiamas (30 mln. Eur), 2021 m. I pusm. tapo neigiamas (– 10 mln. Eur), o 2022 m. I pusm. – vėl teigiamas (29 mln. Eur). Pažymėtina, kad viešųjų ASP įstaigų 2022 m. I pusm. trumpalaikių finansinių išipareigojimų dalis, palyginti su pajamomis (pajamos ir sąnaudos – iš PSDF) (lyginama su 2022 m. I ketv.), gerokai sumažėjo: 2022 m. I ketv. sudarė 55 proc. pajamų, 2022 m. I pusm. – 27 proc. pajamų.

2019 m. I pusm. teigiamą finansinį rezultatą (pajamos ir sąnaudos – iš PSDF) pasiekė 66 proc. viešųjų ASP įstaigų (bendras teigiamas finansinis rezultatas buvo 17,3 mln. Eur), 2020 m. I pusm. – 79 proc. (bendras teigiamas finansinis rezultatas – 32,4 mln. Eur), 2021 m. I pusm. – 49 proc. (bendras teigiamas finansinis rezultatas – 11,7 mln. Eur), 2021 m. – 67 proc. (bendras teigiamas finansinis rezultatas – 20,5 mln. Eur), o 2022 m. I pusm. – 73 proc. (bendras teigiamas finansinis rezultatas – 34,1 mln. Eur). Pastaraisiais metais sąnaudų komunalinėms paslaugoms, ryšiams ir maitinimui dalis, palyginti su šių įstaigų gautomis pajamomis, sudaro: 2019 m., 2020 m. ir 2021 m. – apie 3 proc., o 2022 m. I pusm. – apie 4 procentus. Taip pat pagal finansinės veiklos ataskaitų duomenis viešųjų ASP įstaigų sąnaudų komunalinėms paslaugoms, ryšiams ir maitinimui dalis, palyginti su visomis šių įstaigų sąnaudomis, 2019 m. sudarė apie 4 proc., 2020 m. ir 2021 m. – apie 3 proc., 2022 m. I pusm. – apie 4 procentus. Toliau teikiame informaciją apie 2022 m. I pusm. ASP įstaigų sąnaudų struktūrą.

Remiantis Lietuvos statistikos departamento skelbiama informacija, tiek praėjusiais, tiek šiais metais metiniai vartotojų kainų pokyčiai (metinė infliacija) buvo teigiami ir didėjo kiekvieną mėnesį.

Vartotojų kainų pokyčiai, apskaičiuoti pagal vartotojų kainų indeksą

			Vartotojų kainų pokyčiai, apskaičiuoti pagal vartotojų kainų indeksą proc.							
			2022M01	2022M02	2022M03	2022M04	2022M05	2022M06	2022M07	2022M08
palyginti su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu	00	Vartojimo prekės ir paslaugos	12,4	14,2	15,7	16,8	18,9	21,0	21,6	22,4
	pr	Vartojimo prekės	13,8	15,8	17,9	19,3	22,0	24,7	25,6	26,5
	pasl	Vartojimo paslaugos	9,1	10,3	10,5	10,9	11,5	12,1	12,3	12,5
	01	Maistas ir nealkoholiniai gėrimai	11,8	14,7	17,1	21,7	24,8	28,5	29,9	30,6
	04	Būstas, vanduo, elektra, dujos ir kitas kuras	32,8	37,8	37,5	37,9	43,3	46,3	50,4	59,1
	08	Ryšiai	4,1	3,3	3,7	3,9	3,5	3,2	3,3	3,6

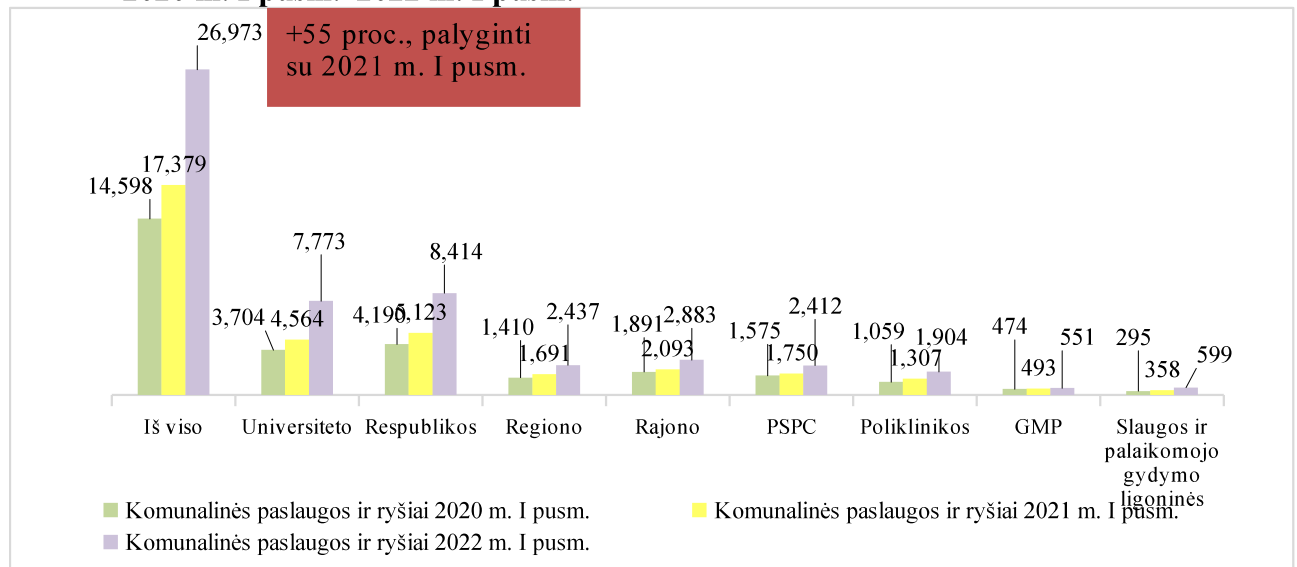
Pagal naujausius duomenis matyti, kad 2022 m. rugpjūčio mėn., palyginti su 2021 m. rugpjūčio mėn., maistas ir nealkoholiniai gėrimai pabrango 30,6 proc., komunalinės paslaugos

(būstas, vanduo, elektra, dujos ir kitas kuras) – 59,1 procento. Bendras visų prekių ir paslaugų kainų augimas minėtu laikotarpiu sudaro 22,4 procento.

Tačiau pažymėtina, kad PSDF pajamų augimo tempas yra tiesiogiai susijęs ne su infliacijos tempais, o su šalies bendrojo vidaus produkto, darbo užmokesčio ir darbo užmokesčio fondo pokyčiais. 2022 m. rugsėjo mėn. paskelbtame ekonominės raidos scenarijuje numatoma, kad 2023 m. bendrasis vidaus produktas to meto kainomis augs 7,5 proc., vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis ir darbo užmokesčio fondas – 8,1 procento.

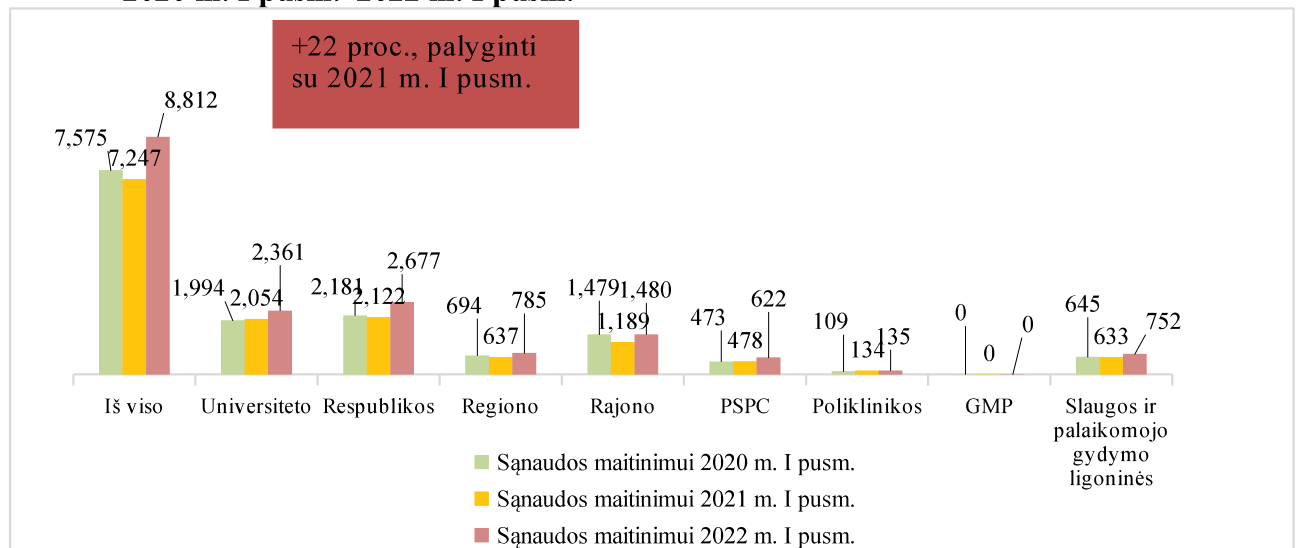
Kaip minėta, nuolat stebime ASP įstaigų finansinius rezultatus ir ekonominių rodiklių pokyčius bei vertiname lėšų, reikalingų privalomojo sveikatos draudimo sistemos tvarumui užtikrinti, poreikį. Viešųjų ASP įstaigų 2022 m. I pusr. sąnaudos komunalinėms paslaugoms ir ryšiams, palyginti su visomis jų 2021 m. I pusr. sąnaudomis (sąnaudos – iš PSDF), padidėjo 9,6 mln. Eur (arba 55 proc.).

Sąnaudų komunalinėms paslaugoms ir ryšiams dinamika, tūkst. Eur 2020 m. I pusr.–2022 m. I pusr.

Viešųjų ASP įstaigų sąnaudos maitinimui (sąnaudos – iš PSDF) sudaro apie 1 proc. visų sąnaudų. 2022 m. I pusr. šios sąnaudos, palyginti su 2021 m. I pusr. sąnaudomis, padidėjo 1,6 mln. Eur (arba 22 proc.).

Sąnaudų maitinimui dinamika, tūkst. Eur 2020 m. I pusr.–2022 m. I pusr.

Atsižvelgiant į 2021 m. rugsėjo mėn. paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, numatomas ateinančių laikotarpių grėsmės ir poreikis, Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintame 2022 m. PSDF biudžete buvo numatytos papildomos lėšos (111 mln. Eur), kuriomis turėjo būti iš dalies kompensuojamos ASP įstaigų išlaidos, susijusios su brangstančiais energetiniais ištekliais, augančia minimaliąja mėnesine alga ir sveikatos priežiūros specialistų darbo užmokesčio didinimu. Siekiant šias papildomas lėšas skirti ASP įstaigoms, joms nuo š. m. sausio 1 d. už suteiktas PSDF biudžeto lėšomis kompensuojamas ASP paslaugas mokama taikant atitinkamai Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu padidintas šių paslaugų bazinių kainų balo vertes (buvo pakeistas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. balandžio 29 d. įsakymas Nr. V-1010 „Dėl balo vertės patvirtinimo“). Toliau teikiame informaciją apie ASP paslaugų bazinių kainų balo vertės pokyčius nuo 2022 m. sausio 1 dienos.

Paslaugų grupė	Bazinių kainų balo vertė, Eur		Bazinių kainų balo vertės didinimas, proc.
	nuo 2021-09-01 iki 2021-12-31 (imtinai)	nuo 2022-01-01	
Pirminės ambulatorinės ASP paslaugos	1,179	1,253	6,3
Greitosios medicinos pagalbos paslaugos	1,176	1,247	6,0
Slaugos paslaugos	1,170	1,240	6,0
Ambulatorinės ASP paslaugos (išskyrus dienos chirurgijos paslaugas ir nuo 2022 m. kataraktos operacijas (ambulatorinės oftalmologinės chirurgijos paslaugas)) ir COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) diagnostikos paslaugas (suteiktas nuo 2022-05-01)	1,192	1,270	6,5
Stacionarinės ASP paslaugos, dienos chirurgijos paslaugos ir nuo 2022 m. kataraktos operacijos (ambulatorinės oftalmologinės chirurgijos paslaugos)	1,149	1,211	5,4
Ambulatorinėmis sąlygomis atliekami brangieji tyrimai ir procedūros	1,148	1,210	5,4
Medicininės rehabilitacijos ir sanatorinio gydymo paslaugos	1,161	1,230	5,9
Paslaugos, teikiamos pagal prevencines programas	1,182	1,259	6,5
Dantų protezavimo paslaugos	1,162	1,230	5,9
Paslaugos, teikiamos pagal transplantacijos programą	1,136	1,198	5,5

Taip pat paminėtina, kad, siekiant sudaryti sąlygas ASP įstaigoms už suteiktas ASP paslaugas gauti daugiau lėšų, nuo 2016 m. kasmet buvo didinamas sveikatos priežiūros finansavimas ir skiriamos papildomos PSDF lėšos.

Įvertinę praėjusių metų ASP įstaigų sąnaudas, šalies vartotojų kainų pokyčius, prognozuojame, kad metinis papildomų lėšų poreikis didėjančioms komunalinių paslaugų, ryšių ir maitinimo sąnaudoms kompensuoti galėtų siekti apie 32 mln. Eur. Paminėta, kad 2022 m. iš PSDF biudžeto šioms sąnaudoms iš dalies kompensuoti jau buvo skirta 12 mln. Eur.

Sveikatos priežiūros finansavimo ir bazinių kainų balo vertės didinimas priklauso nuo PSDF biudžeto augimo tempo (PSDF įmokų didėjimo, didžiausių galimų valstybės biudžeto asignavimų), taip pat nuo galimybės užtikrinti prisiimtų ir planuojamų prisiimti įsipareigojimų vykdymo tęstinumą. Rugsėjo mėnesį, paaiškėjus ateinančių metų planuojamam PSDF biudžeto įplaukų augimui, dar kartą bus vertinami visi PSDF biudžeto išlaidų poreikiai (pvz., naujų ASP paslaugų finansavimas, bazinių kainų balo vertės didinimas, Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos šakos kolektyvinės sutarties nuostatų įgyvendinimas ir pan.) bei jų patenkinimo galimybės, atsižvelgiant ir į Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatas (4 str. 2 d.), pagal kurias PSDF biudžetas turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad jis būtų perteklinis arba subalansuotas (suma pagal priimamas apmokėti sąskaitas negali viršyti tais metais gautinų fondo pajamų).

Kita alternatyva šių metų sveikatos priežiūros finansavimo didinimui (bazinių kainų balo vertės indeksavimui) yra PSDF biudžeto rezervo lėšos. Tačiau pabrėžtina, kad turi būti iš anksto apsispręsta dėl leidimo naudoti PSDF biudžeto rezervo lėšas, įvertinus tai, kad išlaidos iš PSDF biudžeto rezervo didins valdžios sektoriaus deficitą. Todėl svarbu vykdyti Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme įtvirtintą nuostatą, kad iš PSDF biudžeto rezervo galima skirti ne daugiau, nei numatoma šiais metais gauti viršplaninių pajamų.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė,
pavarduojanti Sveikatos apsaugos ministrą

Monika Navickienė

Jolanta Sinkevič, tel. (8 5) 205 5285, el. p. jolanta.sinkevic@sam.lt